

[Araştırma Makalesi](#)

Türkiye’de ki Üniversitelerde Sağlık Yönetimi Eğitiminde Muhasebe ve Finansman Dersleri Durum Analizi¹

Öğr. Gör. Sibel ŞAHİN

Kastamonu Üniversitesi, Daday Nafi ve Ümit Çeri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Kurumları İşletmeciliği Programı, Kastamonu

sibelsahin@kastamonu.edu.tr, www.orcid.org/0000-0002-1834-2434

Öz

Sağlık sektöründe rekabet ve maliyetlerin artması, teknolojinin ilerlemesi kaynakların daha etkin ve verimli kullanımını sağlayacak yönetici ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu amaçla Türkiye’de sağlık yönetimi alanında önlisans, lisans ve lisansüstü eğitimler verilmektedir. Bu eğitimler içerisinde muhasebe ve finans ağırlıklı derslerin de yer aldığı görülmektedir. Sağlık yönetimi alanında önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında muhasebe ve finans içerikli dersleri, bu derslerin seçmeli veya zorunlu ders olma özelliklerini ve hangi yarıyıldan okutulduğunu saptamak amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Araştırma sonucunda aynı içeriklere sahip olmasına rağmen farklı isimle yer alan dersler olduğu görülmüştür. Ayrıca Genel Muhasebe dersi hemen hemen tüm üniversitelerin önlisans ve lisans müfredatlarında bulunduğu ve zorunlu olarak okutulduğu, Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim dersinin ise önlisans programlarının bazılarında seçmeli ders olarak yer almasına karşın lisans programlarında zorunlu ders olarak okutulduğu tespit edilmiştir. Yüksek lisans programlarındaysa genel itibarıyla maliyet muhasebe ile finansal yönetim derslerinin seçmeli veya zorunlu ders olarak yer aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Yönetimi, Muhasebe Eğitimi, Dersler

Makale Gönderme Tarihi: 04.03.2020

Makale Kabul Tarihi: 06.04.2020

¹Bu çalışma “Sağlık Yönetimi Bölümü Lisans Öğrencilerinin Muhasebe Öğretim Elemanlarından Beklentileri: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Örneği” adlı tezden üretilmiştir.

Önerilen Atf:

Şahin, S. (2020). Türkiye’de ki Üniversitelerde Sağlık Yönetimi Eğitiminde Muhasebe ve Finansman Dersleri Durum Analizi, *İşletme Akademisi Dergisi*, 1(2): 102-124.

© 2020 İşletme Akademisi Dergisi.

Research Article

Status of Accounting and Finance Courses on Healthcare Management Training in Turkey's Universities

Lecturer Sibel ŞAHİN

Kastamonu University, Daday Nafi ve Ümit Çeri Vocational School, Administration of Health Institutions, Kastamonu

sibelsahin@kastamonu.edu.tr, www.orcid.org/0000-0002-1834-2434

Abstract

The increase in competition and costs in the health sector has revealed the need for managers to ensure the advancement of technology and more efficient and efficient use of resources. For this purpose, associate degree in health administration in Turkey, undergraduate and postgraduate education is given. It is seen that accounting and finance courses are also included in these trainings. In the field of health management, this study was carried out in order to determine the accounting and finance courses in associate, undergraduate, graduate and doctorate programs, the elective or compulsory courses of these courses and in which semester they are taught. As a result of the research, although it has the same contents, it is seen that there are courses with different names. Also, it was determined that the General Accounting course is included in the associate and undergraduate curriculum of almost all universities and is compulsorily taught, while the Financial Management course in Healthcare Institutions is a compulsory course in undergraduate programs, although it is included as an elective course in some of the associate degree programs. In master's programs, it is seen that cost accounting and financial management courses are generally elective or compulsory.

Keywords: Health Management, Accounting Education, Lessons

Received: 04.03.2020

Accepted: 06.04.2020

Suggested Citation:

Şahin, S. (2020). Status of Accounting and Finance Courses on Healthcare Management Training in Turkey's Universities, *Journal of Business Academy*, 1(2): 102-124.

© 2020 Journal of Business Academy.

1. GİRİŞ

Aile, okul ve toplum içerisinde insanların sağlıklı büyüüp topluma faydalı birer meslek sahibi olacak şekilde yetiştirilmeleri yalnızca eğitim yardımıyla sağlanabilir (Çilenti, 1998:1). En genel tanımıyla eğitim, insanların belirli amaçlar çerçevesinde yetiştirilmesini kapsayan süreçtir (Fidan ve Erden, 1991: 12). Eğitim, bireyin yaşamı için gerekli olan davranışları edindiği, bu davranışların oluşumu sırasında kendine özgü özellikleriyle aktif rol aldığı ve yaşam boyu süren bir süreçtir (Taşpınar, 2012: 1).

Eğitimin üretime dönük boyutu daha çok mesleki eğitim ve yetiştirme kavramları ile açıklanabilmektedir (Yardım, 2009: 2). Mesleki eğitim, kişilerin eğitimleri tamamlandığında işe uyumunu sağlayan detaylı bir öğrenme ve öğretme planı geliştirme sürecidir. Mesleki eğitim ile ilgili diğer bir tanım ise şu şekildedir “ülkenin temel ekonomik yapısını güçlendiren ve genişleten, insan kaynağını geliştiren, işsizliği azaltarak ülkenin krize girmesini engelleyen bir eğitim sürecidir” (Norton, 1985:9). Bir meslek dalında bilgi, beceri ve alışkanlık kazandırmayı, kişilerin bu alandaki yeteneklerini çeşitli yönlerden geliştirmeyi amaçlar (Fidan ve Erden, 1991: 238).

Teknolojinin ilerlemesi, kaynakların yetersizliği, tüketici hareketlerinin baskıları, profesyonel, yarı profesyonel ve diğer çalışanlardan oluşan karmaşık insan gücünün varlığı ve gelişmiş sağlık kuruluşlarını kapsayan ulusal sağlık sistemlerinin kurulması, bu sistemlerin karmaşık boyutları bilimsel anlamda yönetecek meslek mensuplarının yetiştirilme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu ihtiyacı gidermek için Türkiye’de birçok üniversitede hastane yöneticiliği alanında lisans, yüksek lisans ve doktora programları açılmış ve sağlık yönetimi alanında mesleki eğitim vermeye başlamıştır (Sarvan, 1995; Çimen, 2010).

Sağlık sistemleri üzerinde finansal baskıların artması, hekimlerin kaynak kullanımında meydana gelen değişkenler ve uygun olmayan bakım düzeylerini gösteren verilerdeki artışlar hastane ve hekim performansının sorgulanmasına neden olurken sağlık yöneticilerini karmaşık ve dinamik hasta bakım süreçlerini daha az kaynakla yönetme sorumluluğu ile karşı karşıya getirmektedir. Bu sorumluluğun yerine getirilebilmesi için sağlık yöneticileri, sunulan hizmetlerin finansal ve klinik etkilerini bilmelidir (Şahin, 2004). Ayrıca teknolojik, sosyal ve ekonomik koşullar sağlık yöneticilerini mali bilgileri daha etkin kullanmaya zorlamaktadır (Özgülbaş ve Tarcan, 2013: 3). Dolayısıyla finansal analizlerin yapılabilmesi ve muhasebe alanındaki bilgilerin yorumlanabilmesi için sağlık yönetimi eğitiminde muhasebe derslerinin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu amaçla Türkiye’de sağlık yönetimi alanında öğrencilere ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeyde muhasebe içerikli dersler verilmektedir. Ancak derslerin yeterli olup olmadığı tartışma konusudur. Sağlık yönetimi alanında muhasebe ve finans derslerinin durumunu ortaya koyan çalışmalar incelendiğinde lisans eğitiminde iki çalışmaya, yüksek lisans ve doktora eğitimlerinde ise bir çalışmaya rastlanılmıştır. Önlisans eğitiminde ise sağlık yönetimi alanında muhasebe ve finans eğitimi ile ilgili bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu amaçla Türkiye’de ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde sağlık yönetimi alanında önlisans, lisans ve lisansüstü eğitim veren devlet ve vakıf üniversitelerin müfredatları incelenmiş ve muhasebe ve finans dersleri tespit edilmiştir. Üniversitelerin web sayfaları ile Bologna Bilgi Paketleri teker teker

incelenerek derslerin okutulduğu yarıyılar, seçmeli veya zorunlu ders olma özelliklerine göre sınıflandırılmıştır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Meslek Yüksekokullarında Muhasebe Eğitimi

Meslek yüksekokulu, belirli mesleğe ilişkin nitelikli insan gücü yetiştirme amacıyla yılda iki ya da üç dönem olmak kaydıyla iki yıllık eğitim-öğretim sürecinden oluşan ve ön lisans derecesi veren bir yükseköğretim kurumudur (www.mevzuat.gov.tr). Meslek yüksekokulları ile Türkiye’de kamu ve özel sektör tarafından talep edilen yüksek donanımlı, sosyal ve teknik alanlarda bilgi ve becerilere sahip ara elemanların yetiştirilmesi planlanmıştır (Yıldırım vd., 2017).

Örgün eğitim içerisinde meslek yüksekokullarının payı bakıldığında %28,4 iken Singapur’da %59, Amerika Birleşik Devletleri’nde %55 ve İsviçre’de % 47’dir. Toplam içerisindeki payı ise %18,4’tür (Gençtürk vd., 2008).

Piyasaya yetişmiş insan gücü ve ara eleman yetiştirmek amacı ile kurulan meslek yüksekokullarında ilgili meslek için çeşitli dersler verilmektedir. Bu derslerden birisi de muhasebe eğitimidir. Meslek yüksekokulu bünyesinde muhasebe eğitimi Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programı dışında diğer programlarda da verilmektedir. Bu programlardan birisi de sağlık sektörünün ihtiyaç duyduğu ara elemanı yetiştirmek amacıyla eğitim veren sağlık kurumları işletmeciliği programıdır.

Türkiye’de 2018 yılında yer alan sağlık kurumları işletmeciliği programları Tablo 1.’de gösterilmiştir. Tablo 1. incelendiğinde en fazla meslek yüksekokulunda sağlık kurumları işletmeciliği programı yer aldığı görülmektedir. 20 tane vakıf üniversitesi ve 44 tane devlet üniversitesinde olmak üzere toplam 64 sağlık kurumları işletmeciliği ön lisans programı bulunmaktadır.

Tablo 1. Sağlık Kurumları İşletmeciliği Programının Buldukları Yüksekokullara Göre Dağılımları

Sağlık Kurumları İşletmeciliği Programı	Örgün Öğretim	Uzaktan Öğretim	Toplam
Meslek Yüksekokulu	41	1	42
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	15	1	16
Sağlık Yüksekokulu	3	-	3
Açık Öğretim Fakültesi	-	2	2
Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi	-	1	1

Kaynak: ÖSYM, 2018

2.2. Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitimi

Türkiye’de YÖK Kanununa lisans eğitimi ortaöğretime dayalı, en az sekiz yarıyıllık programı kapsayan bir yükseköğretim olarak tanımlanmaktadır. Bu eğitimi alan bireyler mesleğin hem uygulayıcı ve denetleyici olarak temel kaynağını oluşturmakta hem de akademik çalışmalara katılarak eğitimci kaynağını oluşturmaktadır. Lisans düzeyinde verilen muhasebe eğitiminin amacı ise, eğitim alan bireylere temel muhasebe

bilgilerinin verilmesidir. Türkiye’de lisans düzeyinde muhasebe eğitimi devlet ve vakıf üniversitelerinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri ve Siyasal Fakültelerinin ilgili bölümlerinde verilmektedir (Çoşgun, 2013:17). Ayrıca Türkiye’de sağlık yöneticilerinin yetiştirildiği ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarda da muhasebe eğitimi verilmektedir.

Tedavi ve bakım maliyetlerinin artması, sağlık sektörünün karmaşık bir hal alması, sağlık hizmet talebinin artması, kamu-özel sağlık hizmet kuruluşlarının sayısında artış meydana gelmesi gibi faktörler, bu sektörde ekonomik kaynakların etkin ve verimli şekilde dağılımını sağlayacak profesyonel sağlık yöneticisine olan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Kaynakların doğru alanlarda en verimli bir şekilde kullanılmasında muhasebenin önemi büyüktür (Menderes, 1995:50; Çil Koçyiğit vd., 2018). Dolayısıyla profesyonel anlamda sağlık yöneticisi yetiştiren fakülte veya yüksekokullarda muhasebe eğitimine önem verilmektedir. Bu amaçla öğrencilere sağlık yönetimi lisans eğitimi sırasında herhangi bir yarıyıldan itibaren muhasebe içerikli en az bir ders verilmektedir.

Türkiye’de sağlık yönetimi alanında lisans eğitimi veren fakülte ve yüksekokul sayıları Tablo 2.’de yer almaktadır. Tablo 2 incelendiğinde sağlık yönetimi bölümünün en fazla Sağlık Bilimleri Fakültesinde yer aldığı görülmektedir. 31 tane vakıf üniversitesi ve 45 tane devlet üniversitesinde olmak üzere toplam 76 Sağlık Yönetimi bölümü bulunmaktadır.

Tablo 2. Sağlık Yönetimi Bölümünün Buldukları Fakültelere Göre Dağılımları

Sağlık Yönetimi Bölümü	Örgün Öğretim	Uzaktan Öğretim	Toplam
Sağlık Bilimleri Fakültesi	46	-	46
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	9	-	9
Sağlık Yüksekokulu	6	-	6
Sağlık Bilimleri Yüksekokulu	7	-	7
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	2	-	2
İşletme Fakültesi	2	-	2
Uygulamalı Bilimler Fakültesi	1	-	1
Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	1	-	1
Açık öğretim Fakültesi	-	2	2

Kaynak: ÖSYM, 2018

2.3. Lisansüstü Düzeyde Muhasebe Eğitimi

YÖK Kanununda lisansüstü eğitim, bir lisans öğretimine dayalı, eğitim - öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretim olarak tanımlanmaktadır. Doktora ise lisansa dayalı en az altı veya yüksek lisans veya eczacılık veya fen fakültesi mezunlarınca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlığa dayalı en az dört yarıyıllık programı kapsayan ve orijinal bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

Türkiye’de ve KKTC’de üniversitelerde çeşitli alanlarda lisansüstü eğitim verilmektedir. Bu alanlardan birisi de sağlık yönetimidir. Sağlık yönetimi alanında lisansüstü eğitim veren üniversitelerin Bologna Bilgi Paketleri incelenerek muhasebe ve finans içerikli dersler belirlenmiştir.

Türkiye’de ve KKTC’de sağlık yönetimi alanındaki tezli yüksek lisans programları Tablo 3.’de yer almaktadır. Tablo incelendiğinde bu alanda %66 oranıyla en fazla sağlık yönetimi ismiyle tezli yüksek lisans programı bulunduğu ve tezli yüksek programları %43 oranıyla en fazla Sağlık Bilimleri Enstitüsünde yer aldığı görülmektedir. 27 devlet ve 25 vakıf üniversitesi olmak üzere sağlık yönetimi alanında 52 üniversitede tezli yüksek lisans eğitimi verilmektedir.

Tablo 3. Sağlık Yönetimi Alanında Tezli Yüksek Lisans Programları

Sağlık Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programları	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	İşletme Enstitüsü	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Lisansüstü Eğitim Öğr. ve Araştırma Enstitüsü	Toplam
Sağlık Yönetimi	13	20	1	2	1	37
Sağlık Hizmetleri Yönetimi	-	1	-	-	-	1
Hastane ve Sağlık Kuruluşları/Kurumları Yönetimi	4	-	-	1	-	5
Hastane İşletmeciliği	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumları/Kuruluşları Yöneticiliği	3	1	-	-	-	4
Sağlık Kurumları İşletmeciliği	3	1	-	-	1	5
Sağlık Kurumları Yönetimi	-	1	-	2	-	3

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Tablo 4. incelendiğinde, üniversitelerde sağlık yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans programlarının %72 oran ile sağlık yönetimi ismiyle yer aldığı ve tezsiz yüksek lisans programlarının %48 oran ile Sağlık Bilimleri Enstitüsünde yer aldığı görülmektedir. 24 devlet ve 24 vakıf üniversitesi olmak üzere sağlık yönetimi alanında 48 üniversitede tezsiz yüksek lisans eğitimi verilmektedir.

Tablo 4. Sağlık Yönetimi Alanında Tezsiz Yüksek Lisans Programları

Tezsiz Yüksek Lisans Programları	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Enstitüsü	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Lisansüstü Eğitim	Toplam
					Öğr. ve Araştırma Enstitüsü	
Sağlık Yönetimi Hastane ve Sağlık Kurumları/Kuruluşları Yönetimi	19	12	1	3	-	35
Sağlık Hizmetleri/Kurumları Yönetimi ve Ekonomi	-	2	-	1	-	3
Sağlık Kurumları Yönetimi	1	1	-	-	-	2
Sağlık Kurumları Yöneticiliği	1	-	-	-	-	1
Hastane İşletmeciliği	1	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumları İşletmeciliği	1	3	-	-	1	5

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Tablo 5.'de tezli ve tezsiz yüksek programlarında olduğu gibi bu alanda tezsiz uzaktan eğitim %58 oran ile sağlık yönetimi ismiyle verildiği ve bu alanda tezsiz uzaktan eğitimler ağırlıklı olarak sosyal bilimler enstitüsünde verildiği görülmektedir. 5 devlet ve 4 vakıf üniversitesi olmak üzere sağlık yönetimi alanında 9 üniversitede tezsiz uzaktan eğitim yüksek lisans programı bulunmaktadır.

Tablo 5. Sağlık Yönetimi Alanında Tezsiz Uzaktan Eğitim Yüksek Lisans Programları

Tezsiz Uzaktan Eğitim Yüksek Lisans Programları	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Lisansüstü Programlar Enstitüsü	Toplam
Sağlık Yönetimi Hastane ve Sağlık Kurumları Yönetimi	2	4	1	7
Sağlık Hizmetleri Yönetimi	-	1	-	1
Sağlık Kuruluşları Yöneticiliği	1	-	-	1
Sağlık Kurumları İşletmeciliği	-	2	-	2
Sağlık Kurumları İşletmeciliği	-	1	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Tablo 6.'da bu alanda doktora eğitiminin en fazla sağlık yönetimi ismiyle verildiği ve %67 oran ile sağlık bilimleri enstitüsünde doktora programı yer aldığı görülmektedir. 13 devlet ve 5 vakıf üniversitesi olmak üzere sağlık yönetimi alanında 18 doktora programı bulunmaktadır.

Tablo 6. Sağlık Yönetimi Alanında Doktora Programları

Doktora Programları	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Enstitüsü	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Toplam
Sağlık Yönetimi	12	3	1	1	17
Sağlık Kurumları Yönetimi	-	-	-	1	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

3. İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Sağlık yönetimi alanı dışında Türkiye’de farklı programlarda da muhasebe ve finans dersleri yer almaktadır. Literatür taraması sonucunda Zarif ve Ayanoğlu’nun (2007) muhasebe eğitiminde kalitenin artırılmasında ders müfredatlarının önemini vurguladığı çalışmalarında, Türkiye’deki işletme bölümlerindeki ders programları değerlendirilmiş ve Türkiye’de ortalama ders kredisinin altında kalan üniversitelerin oranı %22 olarak tespit edilmiştir.

Sağlık yönetimi lisans ve yüksek lisans eğitimindeki muhasebe ve finans dersleri ile ilgili yapılan çalışmalar ve sonuçları aşağıdaki gibidir:

Ayanoğlu vd.’nin (2013) sağlık hizmetleri yönetimi alanında verilen muhasebe ve finans derslerinin durumunu ortaya koymak amacıyla yaptığı çalışmada, bu derslerin tüm dersler içerisindeki ortalamasının %9,5’lik paya sahip olduğu ve farklı sınıf düzeylerinde değişik isimlerle yer aldığı belirtilmiştir.

Koçyiğit vd.’nin (2018) yaptığı çalışmada muhasebe ve finans derslerinin sağlık yönetimi yüksek lisans programlarının çoğunda yer aldığı, toplam kredi içindeki payları ortalamasının %16,5 ile %20 arasında olduğu ve bu dersler genel olarak seçmeli ders olarak okutulduğu tespit edilmiştir.

Sevim’in (2019) yaptığı çalışmada sağlık yönetimi lisans programlarında yer alan muhasebe ve finans dersleri analiz edilmiş ve Genel Muhasebe dersinin tüm üniversiteler de zorunlu ders olarak okutulduğu tespit edilmiştir. Genel Muhasebe dersini sağlık yönetim lisans programlarında 4 tanesi seçmeli ders olmak üzere yaklaşık %90’ında okutulan Maliyet Muhasebe dersi takip etmektedir.

4. ARAŞTIRMA

4.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma Türkiye’de ve KKTC’de yer alan ön lisans, lisans ve lisansüstü sağlık yönetimi eğitiminde muhasebe ve finans derslerinin yer alıp almadıklarının saptanması, bu derslerin hangi yarıyıllarda verildiğinin tespit edilmesi ve seçmeli/zorunlu ders olup olmama özelliklerine göre ayrılması amacıyla yapılmıştır.

4.2.Araştırmanın Kapsamı

Araştırmanın kapsamını Türkiye’de ve KKTC’de sağlık yönetimi alanında ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi veren devlet ve vakıf üniversiteleri oluşturmaktadır.

4.3.Yöntem

Araştırmanın amacına ulaşmak için, 2018 yılında ÖSYM kılavuzunda yer alan sağlık yönetimi alanında ön lisans ve lisans eğitimi veren üniversitelerin resmi web sayfaları teker teker incelenmiştir. Ayrıca sağlık yönetimi yüksek lisans ve doktora eğitimi veren üniversiteler tespit edildikten sonra programların ders müfredatları muhasebe ve finans dersleri dikkate alınarak incelenmiştir.

4.4. Bulgular

Üniversitelerin sağlık kurumları işletmeciliği önlisans programlarında yer alan muhasebe içerikli dersleri Tablo 7.’de gösterilmektedir. Sağlık kurumları işletmeciliği programı müfredatlarında muhasebe içerikli dersler arasında ağırlıklı olarak Genel Muhasebe dersinin yer aldığı görülmektedir. Genel itibariyle bu ders 1. yarıyıl verilmektedir. Bu dersin seçmeli veya zorunlu ders olma özelliğine bakıldığında ise sadece 1 tane üniversitede seçmeli ders olarak yer almaktadır. Genel Muhasebe dersi bazı üniversitelerin müfredatlarında Genel Muhasebe I ve Genel Muhasebe II şeklinde zorunlu ders olarak bulunmaktadır. Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi dersi ise 3. ve 4. yarıyıl zorunlu olarak verilmektedir. Banka ve sigorta muhasebesi ile vergi muhasebesi dersleri 3. veya 4. yarıyıl da yer alan seçmeli ders olarak yer almaktadır.

Tablo 7. Sağlık Kurumları İşletmeciliği Önlisans Programlarında Yer Alan Muhasebe İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu				Seçmeli				Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	
Muhasebeye Giriş	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Muhasebe	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Muhasebe I	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Muhasebe II	-	2	-	-	-	-	-	-	2
Genel Muhasebe	19	9	1	-	1	-	-	-	30
Genel Muhasebe I	16	-	-	-	-	-	-	-	16
Genel Muhasebe II	-	16	-	-	-	-	-	-	16
Muhasebe Prensipleri	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Medikal Muhasebe	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Sağlık işletmelerinde Medikal Muhasebe	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Muhasebe	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Bilgisayarlı Muhasebe	-	2	-	1	-	-	1	-	4

Dönem Sonu Muhasebe İşlemleri	-	4	1	-	-	-	-	-	5
Maliyet Muhasebesi	-	-	5	-	-	-	2	1	8
Maliyet Muhasebesi I	-	-	4	-	-	-	-	-	4
Maliyet Muhasebesi II	-	-	-	2	-	-	-	2	4
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi	-	-	7	3	-	-	-	1	11
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi I	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Sağlık Hizmetlerinde Maliyet Muhasebesi	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Yönetimi	-	4	5	3	-	-	-	2	14
Yönetim Muhasebesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Yönetim Muhasebesi	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Banka ve Sigorta Muhasebesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Vergi Muhasebesi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Mali Yönetim	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Mali Tablolar ve Analizi	-	-	2	-	-	-	2	-	4

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları- Bologna Bilgi Paketi

Tablo 8. incelendiğinde sağlık kurumları işletmeciliği önlisans programlarında finans içerikli dersler arasında ise Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim dersinin genel olarak zorunlu ders olarak yer aldığı ancak bazı üniversitelerde ise seçmeli ders olarak okutulduğu görülmektedir.

Tablo 8. Sağlık Kurumları İşletmeciliği Önlisans Programlarında Yer Alan Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu				Seçmeli				Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	
Finansal Yönetim	-	1	4	1	-	-	1	-	7
Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim	-	2	10	10	-	-	2	3	27
Sağlık Hizmetlerinde Finansal Yönetim	-	-	1	1	-	-	-	-	2
Sağlık İşletmelerinde Finansal Yönetim	-	-	1	1	-	-	1	-	3
Hastanelerde Mali Yönetim	-	-	-	2	-	-	1	-	3

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları- Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi lisans eğitimi veren üniversitelerin müfredatları incelendiğinde muhasebe içerikli bazı derslerin benzer içeriklere sahip olduğu ancak farklı isimlerle üniversitelerin müfredatlarında yer aldığı görülmektedir. Tablo 9. incelendiğinde ağırlıklı olarak Genel Muhasebe I, II dersinin yer aldığı ve bu derslerin müfredatta zorunlu ders olarak bulunduğu görülmektedir. Genel Muhasebe/Genel Muhasebe I, II

dersinin 1. ve 2. yarıyılıda verildiği görülmektedir. Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi dersi sadece 1 üniversitede seçmeli olmak üzere genel itibariyle zorunlu olarak verilmektedir.

Tablo 9. Sağlık Yönetimi Lisans Bölümlerinde Yer Alan Muhasebe İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu								Seçmeli								Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	5. Yarıyıl	6. Yarıyıl	7. Yarıyıl	8. Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	5. Yarıyıl	6. Yarıyıl	7. Yarıyıl	8. Yarıyıl	
Muhasebe	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Muhasebe I,II	6	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Muhasebeye Giriş	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Muhasebe İlkeleri	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Muhasebe İlkeleri I,II	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Muhasebenin Temel İlkeleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Muhasebe Uygulamaları	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Genel Muhasebe	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Genel Muhasebe I,II	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34
Finansal Muhasebeye Giriş	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Finansal Muhasebe	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Finansal Muhasebe I,II	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Sağlık Kurumlarında Muhasebe	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Sağlık Kurumlarında Muhasebe Sistemleri	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Genel Muhasebe I,II	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Maliyet Muhasebesi Sağlık Kurumlarında	-	-	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Maliyet Muhasebesi Sağlık İşletmelerinde	-	-	3	4	10	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	20
Maliyet Muhasebesi I,II	-	-	4	2	7	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	14
Sağlık İşletmelerinde Maliyet Muhasebesi	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Sağlık Yönetiminde Maliyet Muhasebesi	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlıkta Maliyet Muhasebesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Yönetim Muhasebesi Sağlık İşletmelerinde	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	2	3	3	1	11
Yönetim Muhasebesi Sağlık Kurumlarında	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Yönetim Muhasebesi Ön Muhasebe	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Sağlık İşletmelerinde Şirketler Muhasebesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2
Sigorta Muhasebesi	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vergi Muhasebesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Medikal Muhasebe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Medikal Muhasebe Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Dönem Sonu Muhasebe İşlemleri	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Muhasebe Denetimi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık İşletmelerinde Muhasebe Denetimi	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Muhasebe Paket Programları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Yönetimi	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3
Sağlık İşletmelerinde Maliyet Yönetimi	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Sağlık Kurumlarında Stratejik Maliyet Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Finansal Performans Değerlemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık İşletmelerinde Finansal Performans Değerlendirmesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Finansal Tablolar Analizi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Finansal Durum Analizi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2
Sağlık Kurumlarında Mali Analiz	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
Sağlık İşletmelerinde Finansal Tablolar ve Analizi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Finansal Tablolar Analizi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Tablolar Analizi	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	4
Sağlık İşletmelerinde Mali Analiz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Sağlık Kurumlarında Mali Analiz	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
Sağlık Kurumlarında Mali Analiz Teknikleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi lisans eğitimi veren üniversitelerin müfredatlarında muhasebe derslerinin yanı sıra finans içerikli derslerinde yer aldığı görülmektedir. Tablo 10. incelendiğinde ağırlıklı olarak Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim ve Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim I, II derslerinin bulunduğu görülmektedir. Bu dersler zorunlu olarak okutulmaktadır.

Tablo 10. Sağlık Yönetimi Lisans Bölümlerinde Yer Alan Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu				Seçmeli								Toplam				
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	5. Yarıyıl	6. Yarıyıl	7. Yarıyıl	8. Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl		5. Yarıyıl	6. Yarıyıl	7. Yarıyıl	8. Yarıyıl
Finans	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Finansal Yönetim	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Finansal Yönetim I,II	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2
Finansman Yönetimi I,II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
Sağlık Ekonomisi ve İşletme	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Finansmanına Giriş	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Finansal Yönetim	-	-	1	1	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	8
Sağlık İşletmelerinde Finansal Yönetim I,II	-	-	3	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Sağlık Kuruluşlarında Finansal Yön. I,II	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumları için Finansal Yönetim	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim	-	-	1	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim I,II	-	-	-	-	15	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Sağlık İşletmelerinde Finans Yönetimi I,II	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Sağlık Hizmetlerinde Finansal Yönetim	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Yeni Finansman Teknikleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık İşletmelerinde Yeni Finansman Teknikleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Finansal Matematik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Okuryazarlık	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi alanında tezli yüksek lisans eğitimi veren üniversitelerin müfredatları incelendiğinde, 3 üniversitenin müfredatlarında muhasebe içerikli derse yer vermediği görülmüştür. Ayrıca 2 üniversitenin müfredatına ulaşamamıştır. Tablo 11. incelendiğinde tezli yüksek lisans programlarında genel itibariyle muhasebe içerikli derslerin seçmeli ders olarak yer aldığı görülmektedir. Genel olarak sağlık kurumlarında maliyet muhasebesi dersi, üniversitelerin müfredatlarında hem seçmeli hem de zorunlu ders olarak yer almaktadır.

Tablo 11. Sağlık Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programlarında Yer Alan Muhasebe İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu		Seçmeli				Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	
Muhasebe İlkeleri	-	-	-	-	-	1	1
Genel Muhasebe	-	-	-	1	-	1	2
Temel Muhasebe	1	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Temel Muhasebe	1	-	-	-	-	1	2
Sağlık Kuruluşları Muhasebesi	-	-	-	1	-	1	2
Medikal Muhasebe	-	-	-	-	1	-	1
Hastanelerde Muhasebe Sistemi	1	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe Uygulamaları	-	-	-	2	-	-	2
Sağlık Kurumlarında Muhasebe Yönetimi	-	-	-	2	-	-	2
Finansal Muhasebe Uygulamaları	-	-	-	-	-	1	1
Davranışsal Muhasebe	-	-	-	-	-	1	1
Yönetim Muhasebesi	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kuruluşlarında Yönetim Muhasebesi	1	-	-	-	1	-	2
Maliyet Muhasebesi	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi	1	-	1	4	-	1	7
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi ve Uygulamaları	-	-	-	1	-	-	1

Sağlık Kurumlarında Maliyet Muh. ve Yönetimi	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muh. ve Analizi	-	-	-	1	-	-	1
-							
Sağlık Kurumlarında Maliyet ve Yön. Muh.	-	-	-	1	-	-	1
Muhasebe Bilgi Sistemleri ve Yönetim Kararları	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde İleri Muh. Uygulamaları	-	-	-	2	-	-	2
Envanter Kontrol ve Malzeme Yönetimi	-	-	-	-	-	1	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Raporlama	-	-	-	-	-	1	1
Hastanelerde Finansal Analiz ve Performans Değerleme	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Tablolar Analizi	-	-	-	1	3	-	4
Sağlık Kurumlarında Finansal Analiz	-	-	-	2	-	-	2
Mali Analiz	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Mali Analiz	1	1	-	-	-	1	3
Sağlık Kurumlarında Maliyet Analizi	-	-	-	1	-	1	2
Maliyet Kontrolü ve Denetimi	-	-	-	1	-	-	1
Maliyet Analizi ve Yönetimi	-	-	-	-	-	1	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Yönetimi ve Analizi	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Kuruluşlarında Maliyet Yönetimi	1	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Tablo 12. incelendiğinde sağlık yönetimi alanında tezli yüksek lisans programlarında yer alan finans içerikli dersler içerisinde ağırlıklı olarak Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim dersinin yer aldığı görülmektedir. Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim dersi genel olarak 1. yarıyıl seçmeli ders olarak okutulmaktadır. 2 üniversitenin müfredatına ve sağlık kurumlarında finansman dersinin seçmeli veya zorunlu ders olma özelliğine ulaşamamıştır.

Tablo 12. Sağlık Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programlarında Yer Alan Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu			Seçmeli			Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Bir Herhangi Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Bir Herhangi Yarıyıl	
Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim	2	3	-	14	6	4	29
Sağlık Kurumları İçin Finansman	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansman	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde İleri Finansal Yöntemler	-	-	-	2	-	-	2
Sağlık İşletmelerinde İleri Finansal Yönetim	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Finansmanı	-	-	-	1	-	-	1
Finans Yönetimi	1	-	-	-	-	-	1
Finansal Yönetim	-	1	-	-	2	-	3
Sağlık Ekonomisi ve Finansmanı	-	-	-	-	-	1	1

İşletme Finansı	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Hizmetlerinde Finansman ve Ödeme Yöntemleri	1	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi alanında tezli yüksek lisans eğitimi veren bazı üniversitelerin müfredatlarında hem muhasebe hem de finans içerikli dersler bulunmaktadır. Tablo 13. incelendiğinde hem muhasebe hem de finans içerikli dersler içerisinde genel olarak Muhasebe ve Finansman dersinin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 13. Sağlık Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programlarında Yer Alan Muhasebe ve Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu			Seçmeli			Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Bir Herhangi Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Bir Herhangi Yarıyıl	
Muhasebe ve Finans	-	-	-	1	-	-	1
Muhasebe ve Finansman	-	-	-	1	-	1	2
Temel Muhasebe ve Finans Kavramları	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe ve Finans Bilgisi	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık Kuruluşlarında Muhasebe ve Finansal Yönetim	1	-	-	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Finansal Yönetim ve Muhasebe	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe, Finans ve Vergi	-	-	-	1	-	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans eğitimi veren üniversitelerin muhasebe içerikli dersleri Tablo 14.'de yer almaktadır. Bu dersler incelendiğinde genel itibariyle Sağlık İşletmelerinde Maliyet Muhasebesi ve Sağlık Kuruluşları Muhasebesi derslerinin seçmeli ders, sağlık işletmelerinde maliyet ve yönetim muhasebesi dersinin ise hem zorunlu hem de seçmeli ders olarak yer aldığı görülmektedir. 4 üniversitenin ders müfredatına ulaşılammıştır. Ayrıca 3 üniversitenin tezsiz yüksek lisans programında muhasebe içerikli ders yer almadığı görülmüştür.

Tablo 14. Sağlık Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans Programlarında Yer Alan Muhasebe İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu	Seçmeli	To
----------	---------	---------	----

	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	
Sağlık Kuruluşları Muhasebesi	-	-	-	-	1	-	-	1	2
Sağlık Kurumlarında Temel Muhasebe	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Muhasebe Bilgi Sistemleri ve Yatırım Kararları	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe Uygulamaları	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe Yönetimi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe Denetimi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Sağlık Kuruluşlarında Maliyet Muhasebesi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Maliyet Muhasebesi	-	-	-	-	1	-	-	1	2
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi ve Yönetimi	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Yönetim Muhasebesi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kuruluşlarında Yönetim Muhasebesi	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Maliyet ve Yönetim Muhasebesi	-	-	1	-	-	-	1	-	2
Sağlık Kurumlarında Finansal Muhasebe	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Finansal Muhasebe Esasları	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Yönetimi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Maliyet Analizi ve Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Analizi	-	-	-	-	1	-	-	1	2
Maliyet Kontrolü ve Denetimi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Fayda Maliyet Analizi	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Finansal Tablolar Analizi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Tablolar Analizi	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Raporlama	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Finansal Raporlama Standartları	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Raporlama ve Mali Analiz	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Analiz	-	-	-	-	1	-	-	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Tablo 15. incelendiğinde sağlık yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans programlarında genel olarak Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim dersinin seçmeli ders olarak yer aldığı görülmektedir. 4 üniversitenin ders müfredatına ulaşamadığı için finans içerikli ders bilgisine yer verilmemiştir.

Tablo 15. Sağlık Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans Programlarında Yer Alan Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu	Seçmeli	Toplam
----------	---------	---------	--------

	Zorunlu			Seçmeli			Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	
Finansal Yönetim	-	1	-	-	1	1	3
İşletme Finansı	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Hizmetlerinde Finansal Yönetim ve Uygulamaları	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Kuruluşlarında Finansal Yönetim	-	-	-	1	-	1	2
Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim	-	-	-	9	3	-	12
Sağlık Hizmetlerinde Finansal Yönetim	-	-	-	1	-	1	2
Sağlık İşletmelerinde Finansal Yönetim	-	-	-	-	1	1	2
Sağlık Bakım Organizasyonlarında Finansal Yönetim	-	-	-	-	-	1	1
Sağlık Kurumları İçin Finansman	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Finans Yönetimi	-	1	-	-	-	1	2
Sağlık Kurumlarında Finansman Yönetimi	-	-	-	1	-	1	2
Sağlık İşletmelerinde İleri Finansal Yönetim	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Ekonomisi ve Finansı	-	-	-	-	-	1	1
Alternatif Finansman Teknikleri	-	-	-	-	1	-	1
Finansman ve Finansal Yatırım Araçları	-	-	-	1	-	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi alanında tezsiz yüksek lisans eğitimi veren bazı üniversitelerin müfredatlarında hem muhasebe hem de finans içerikli dersler bulunmaktadır. Tablo 16 incelendiğinde hem muhasebe hem de finans içerikli dersler içerisinde genel olarak Muhasebe ve Finans dersinin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 16. Sağlık Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans Programlarında Yer Alan Muhasebe ve Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu				Seçmeli				Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	
Muhasebe ve Finans	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Muhasebe ve Finansman	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Temel Muhasebe ve Finans Kavramları	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe, Finans ve Vergi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Finansal Yönetim ve Muhasebe	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kuruluşlarında Muhasebe ve Finansal Yönetim	1	-	-	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi alanında tezsiz uzaktan eğitim veren üniversitelerin muhasebe içerikli dersleri Tablo17.'de yer almaktadır. Tablo 17. incelendiğinde Sağlık Kurumlarında

Maliyet Muhasebesi dersinin hem seçmeli hem zorunlu, Sağlık Kurumlarında Yönetim Muhasebesi ve Sağlık Kurumlarında Maliyet Kontrolü derslerinin ise seçmeli ders olarak yer aldığı görülmektedir. Ayrıca 2 üniversitenin müfredatlarında muhasebe içerikli ders yer almadığı görülmüştür.

Tablo 17. Sağlık Yönetimi Tezsiz Uzaktan Eğitim Yüksek Lisans Programlarında Yer Alan Muhasebe İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu			Seçmeli				Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Bir Herhangi Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	Bir Herhangi Yarıyıl	
Genel Muhasebe	-	-	-	1	-	-	-	1
Yönetim Muhasebesi	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Yönetim Muhasebesi	-	-	-	-	2	-	-	2
Sağlık Kurumları Muhasebesi ve Uygulamaları	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Muhasebe Yönetimi	-	-	-	1	-	-	-	1
Muhasebe ve Vergi Uygulamalarında Güncel Yaklaşımlar	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi	-	1	-	-	2	-	-	3
Sağlık Kurumlarında Maliyet Kontrolü	-	-	-	-	-	2	-	2
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi ve Yönetimi	-	-	-	-	-	1	-	1
Sağlık Hizmetlerinde Finansal Analiz	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Tablo Analizi	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Finansal Tablo Analizi	-	-	-	-	-	1	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi alanında tezsiz uzaktan eğitim yüksek lisans programlarında yer alan finans içerikli dersler Tablo 18.'de gösterilmektedir. Tablo 18. incelendiğinde ağırlıklı olarak Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim dersinin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 18. Sağlık Yönetimi Tezsiz Uzaktan Eğitim Yüksek Lisans Programlarında Yer Alan Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu				Seçmeli				Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	Bir Herhangi Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	Bir Herhangi Yarıyıl	
Sağlık Kurumlarında Finansman Yönetimi	1	-	-	-	1	-	-	-	2

Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim	-	-	1	-	1	2	-	-	4
Sağlık Hizmetlerinde Finansal Yönetim	1	-	-	-	1	-	-	-	2
Sağlık İşletmelerinde Finansal Yönetim	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Sektöründe Yeni Finansman Teknikleri	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Sektöründe Güncel Risk Analizleri	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Sektöründe Finansal Risk	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Sağlık Kurumlarında Yeni Finansman Teknikleri	-	-	-	-	-	-	1	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Sağlık yönetimi alanında doktora programlarının muhasebe içerikli derslerine Tablo 19.'da yer verilmektedir. Genel olarak Sağlık Kurumlarında Mali Analiz dersinin seçmeli ve zorunlu ders olarak yer aldığı görülmektedir. Ayrıca Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi dersine seçmeli ve zorunlu olarak bazı üniversitelerin müfredatlarında yer verilmektedir.

Tablo 19. Sağlık Yönetimi Doktora Programlarında Yer Alan Muhasebe İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu			Seçmeli				Herhangi Bir Yarıyıl	Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl		
Genel Muhasebe	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Maliyet Muhasebesi	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Muhasebesi	-	1	-	-	-	-	-	1	2
Sağlık Kurumlarında Yönetim Muhasebesi	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Bakım Organizasyonlarında Yönetim Muhasebesi	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Yönetim Muhasebesi Uygulamaları	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Hastane İşletmelerinde Finansal Tablo Analizi	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Finansal Tablo Analizleri	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Mali Kontrol	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Analiz ve Maliyet Yönetimi	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Maliyet Analizi	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Mali Analiz	-	-	1	1	-	-	1	2	5

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Tablo 20.'de Sağlık yönetimi alanında doktora programlarında bulunan finans içerikli dersler yer almaktadır. Bu dersler içerisinde ağırlıklı olarak sağlık kurumlarında finansal yönetim dersinin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 20. Sağlık Yönetimi Doktora Programlarında Yer Alan Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu			Seçmeli				Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	
Sağlık Bakımında Finansal Yönetim	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim	1	1	-	1	-	-	-	3
Sağlık Kuruluşlarının Finansal Yönetim	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık İşletmelerinde Finansal Yöntemler	-	1	-	-	-	-	-	1
Sağlık Hizmetlerinde Finansman Yönetimi	-	-	-	1	-	-	-	1
Sağlık Kuruluşlarında Finansal Yönetim	-	-	-	-	-	-	1	1
Finans Teorisi ve Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	1	1
Sağlık Hizmetlerinde Finansman ve Sunum Teknikleri	-	-	-	1	-	-	1	2

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

Tablo 21.'de Sağlık yönetimi alanında doktora eğitimi veren bir üniversiteye ait hem muhasebe hem de finans içerikli derse yer verilmektedir. Tablo 21. incelendiğinde Sağlık Kurumlarında Muhasebe ve Finans Bilgisi dersi ikinci yarıyılta zorunlu ders olarak yer aldığı görülmektedir.

Tablo 21. Sağlık Yönetimi Doktora Programlarında Yer Alan Muhasebe ve Finans İçerikli Dersler

Ders Adı	Zorunlu			Seçmeli				Toplam
	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	Herhangi Bir Yarıyıl	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	3. Yarıyıl	4. Yarıyıl	
Sağlık Kurumlarında Muhasebe ve Finans Bilgisi	-	1	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İlgili Üniversitelerin Web Sayfaları-Bologna Bilgi Paketi

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Sağlık sektöründe gelişmelere paralel olarak Türkiye’de sağlık yönetimi eğitimi yeni yeni gelişmeye başlamıştır. Bu alanda verilen eğitimin yeni olması nedeniyle henüz bir standart oluşturulmadığı görülmektedir. Öyle ki sağlık yönetimi alanında eğitim veren üniversitelerin meslek yüksekokul, fakülte ve enstitü incelendiğinde; Sağlık Kurumları İşletmeciliği eğitimi ağırlıklı olarak meslek yüksekokulunda verilmekle birlikte sağlık hizmetleri meslek yüksekokulunda, sağlık yüksekokulunda, açık öğretim fakültesinde, açık ve uzaktan eğitim fakültelerinde de verilmektedir. Sağlık Yönetimi eğitimi ağırlıklı olarak başta Sağlık Bilimleri Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yüksekokulu, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İşletme Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu ve Açıköğretim Fakültesinde verilmektedir. Sağlık yönetimi ile ilgili lisansüstü eğitim veren enstitüler ise genel itibariyle Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Lisansüstü Eğitim ve Araştırma Enstitüsü, Lisansüstü Programlar Enstitüsünde ve İşletme Enstitüsünde verildiği görülmektedir. Başlangıçta Sağlık İdaresi, Sağlık Hizmetleri Yönetimi gibi farklı isimler ile verilen lisans eğitimi Sağlık Yönetimi adı altında toplanmıştır. Bu alanla ilgili Sağlık Yönetimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı olmasına rağmen ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitimlerin hangi meslek yüksekokulu, fakülte ve enstitüde verileceği konusunda herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Ayrıca müfredat durumları incelendiğinde aynı içeriklere sahip derslerin farklı isimlerle yer aldığı görülmektedir. Araştırma kapsamında sağlık yönetimi eğitimi veren ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim veren üniversitelerin müfredat durumları incelendiğinde muhasebe içerikli derslerin farklı isimlerde seçmeli veya zorunlu olarak yer aldığı dikkat çekmektedir. Sağlık Kurumları İşletmeciliği programında ve Sağlık Yönetimi bölümünde ağırlıklı genel muhasebe dersinin zorunlu olarak yer aldığı, lisansüstü programlarda da muhasebe içerikli derslerin genellikle seçmeli olarak yer aldığı görülmektedir. Lisansüstü eğitim veren üniversitelerin müfredat durumlarına bakıldığında bazı üniversitelerde muhasebe içerikli derslere yer verilmediği görülmektedir. Bu nedenle müfredat durumlarının yeniden revize edilerek güncellenmesi, muhasebe ve finansman derslerinin sayı ve ders saati olarak artırılması ve birden fazla döneme yayılması bu alana verilen önemi artıracaktır.

KAYNAKÇA

- Ayanoğlu, Y., Abuhanoğlu, H. ve Teke, A. (2013). *Sağlık Hizmetleri Yönetimi Eğitiminde Muhasebe ve Finansman Derslerinin Önemi*. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 15 (1), 2.
- Çil Koçyiğit, S., Şenay, F., Dursun, T. N. ve Kahraman, G. (2018). *Türkiye’deki Üniversitelerde Sağlık Yönetimi Yüksek Lisans Eğitiminde Muhasebe ve Finansman Dersleri Üzerine Bir Araştırma*. Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, 13 (49), 149-166.
- Çilenti, Kamuran. (1988). *Türkiye’de Mesleki Eğitim Sorunları*. Ankara.
- Çimen, M. (2010). *Sağlık Yönetimi ve Sağlık Yönetim Eğitimi*. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimler Dergisi, 1 (3), 136-139.

- Çoşgun, N. (2013). *Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyonlarının ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi: Çanakkale On Dokuz Mayıs Üniversitesine Bağlı Meslek Yüksekokullarında Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1991). *Eğitime Giriş*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Gençtürk, M., Demir, Y., Çarıkçı, Y. (2008). *Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe-Finansman Eğitimine Bakış Açuları Ve Farkındalıkları Üzerine Bir Uygulama*. Süleyman Demirel İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 13 (1), 209-228.
- Menderes, M. (1995). *Sağlık Kurumlarında Muhasebenin Önemi*. Hastane İşletmeciliği Seçme Yazılar (Derleyen: Hikmet Seçim), Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 845, 49-69.
- Norton, Robert Ellsworth. (1985). *Develop Local Plans For Vocational Education*. Columbus The Ohio State University.
- Özgülbaş, N. ve Tarcan, M. (2013). *Sağlık Kurumlarında Maliyet Yönetimi*. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayını.
- Sarvan, F. (1995). *Hastane Yönetimi Eğitimi*. Toplum ve Hekim, Türk Tabipler Birliği Yayını, 10 (69-70), 10-18.
- Sevim, S. (2019). *Türkiye’de Sağlık Yönetimi Lisans Programlarında Muhasebe Eğitiminin Analizi: Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şahin, B. (2004). *Sağlık Kaynaklarının Kullanımında Değişkenlik Sorunu: Neden Yönetemiyoruz? Nasıl Yönetebiliriz?*. Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi, 7 (2), 201-232.
- Taşpınar, M., (2012). *Kuramdan Uygulamaya Öğretim İlke Ve Yöntemleri*. Geliştirilmiş 5. Baskı, Ankara: Elhan Kitap Yayım Dağıtım.
- Yardım, E. (2009). *Ortaöğretimde Muhasebe Eğitiminin MEGEP ile Yeniden Yapılandırılması Sonrası Öğrenci ve İşveren Memnuniyetinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tez, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Yıldırım, H., Sertel, E. ve Özmen Akyol, S. (2017). *Meslek Yüksekokullarının Güncel Sorunlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi, 9 (21), 287-300.
- Zaif, F. ve Ayanoglu, Y. (2007). *Muhasebe Eğitiminden Kalitenin Artırılmasında Ders Programlarının Önemi: Türkiye’de Bir İnceleme*. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 9 (1), 115-136.